

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN
ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

HUNGARIAN SCIENCE ABROAD
PRESIDENTIAL COMMITTEE

Tisztelt Olvasóink!

Mielőtt beköszönt a nyár, még két fontos feladat áll előttünk: egyrészt lezajlik az MTA Kolozsvári Akadémiai Bizottságának új elnököt is választó tisztújító közgyűlése; másrészt megújul a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság, amelyben mostantól a Kárpát-medencén kívüli magyar tudósok is képviseltetni fogják magukat. Ettől azt várjuk, hogy intenzívebbé váljanak kapcsolataink „nyugati” tudós diaszpóráinkkal, külső köztestületi tagjainkkal.

A nyári hónapokban is megjelenik hírlevelünk. Minden kedves olvasónknak jó pihenést, feltöltődést, szép élményeket kívánunk.

Kocsis Károly elnök

2. oldal

ELISMERÉSEK, DÍJAK

Shaw-díjat kapott **Kollár János** matematikus, a Princetoni Egyetem professzora, az MTA külső tagja.

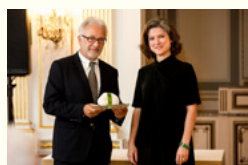
[Bővebben:](#)

Az **amerikai Nemzeti Tudományos Akadémia tagjává** választották **Buzsáki**

György neurobiológust, a New York-i Egyetem Idegtudományi Intézetének professzorát, az MTA külső tagját.

[Bővebben:](#)

Gran Prize díjat kapott az MTA-PE Transzlációs Glikomika **Guttman András** vezette

kutatócsoport kutatási projektje. Guttman András kutató vegyészmérnök, több rangos amerikai egyetem professzora, az MTA külső tagja.

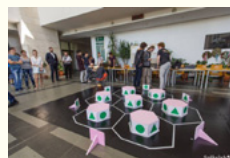
[Bővebben:](#)

Értéktérítő díjat kapott **Barabás László** néprajzkutató, a Károli Gáspár Református

Egyetem docense, a marosvásárhelyi kihelyezett tagozat oktatója, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Kilenc díjjal a **Sapientia** Erdélyi Magyar Tudományegyetem lett a **legeredményesebb határon túli egyetem** az Országos Tudományos Diákköri Konferencián.

[Bővebben:](#)

KUTATÁSOK

Újra észlelték az Einstein által megjósolt **gravitációs**

hullámokat a magyar tudósok részvételével megalkotott LIGO együttműködés szakemberei.

[Bővebben:](#)

Caenimicrobium hargitense néven elsőként írtak le egy **új baktériumnemzetséget**

a **Sapientia** Erdélyi Magyar Tudományegyetem mikrobiológusai, együttműködve az Eötvös Loránd Tudományegyetem kutatóival.

[Bővebben:](#)

A Friedrich Miescher Institute for Biomedical Research **Roska Botond** orvoskutató professzor vezette

kutatócsoportja a Nature Neuroscience tudományos folyóiratban publikálták

3. oldal

a *retina és az agykéreg mozgás-érzékelésének összefüggését* igazoló kísérleteik eredményeit.

[Bővebben:](#)

Új kutatási program indult a Partiumi Területi Kutatások Intézetében *A valutaárfolyam volatilitás hatása a kelet-közép-európai országok turizmusára* címmel.

[Bővebben:](#)

Kérdőíves felmérés indult a *felvidéki magyar fiatalok magyarságképéről*.

[Bővebben:](#)

Ismertették a *Youmig kutatási programot*, amely a 15–34 éves korosztály nemzetközi migrációs szokásait és hatásukat kutatja nyolc országban.

[Bővebben:](#)

SZERVEZETI HÍREK

Megválasztották az MTA *Kolozsvári Akadémiai Bizottságának szakbizottsági elnökeit*.

[Bővebben:](#)

A komáromi Selye János Egyetem teljesítette az egyetemi besoroláshoz

szükséges *komplex akkreditációs* kritériumokat.

[Bővebben:](#)

Megalakult a *Csehországi Magyar Orvosi és Természettudományi Társaság*.

[Bővebben:](#)

PUBLIKÁCIÓK

Négynyelvű (szlovák–német–angol–magyar) *építészeti-műszaki szakszótárt* adtak ki Szlovákiában.

[Bővebben:](#)

Megjelentek az újvidéki Forum Könyvkiadó új tudományos kötetei:

Várady Tibor: Libatoll és történelem.

A szerző az MTA köztestületének külső tagja;

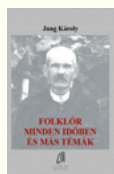
Csaták, amelyek összekötnek – Bitke koje nas povezuju című konferenciakötet;

Ki vagy te, vajdasági magyar?
Szerkesztette *Losonc Márk*;

4. oldal

Jung Károly: Folklór minden időben és más témák.

A szerző az MTA köztestületének külső tagja. [Bővebben:](#)

Megjelentek és elolvashatók a világhálón a kolozsvári Nemzeti Kisebbségkutató Intézet új kiadványai:

Raport de cercetare – SocioRoMap.

O cartografiere a comunităților de romi din România.

Szerkesztette: **Horváth István.**

[Bővebben:](#)

Bodó Csanád: Nyelvi ideológiák és különbségek.

[Bővebben:](#)

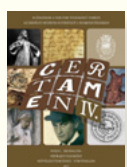
Megjelent **Novák Csaba Zoltán Holtvágányon.** A Ceaușescu-rendszer magyarságpolitikája 1975-1989 című kötet. A szerző

az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Megjelentek az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadójának új kiadványai:

Certamen IV. **Előadások A Magyar Tudomány Napján az Erdélyi Múzeum-Egyesület I. Szakosztályában.**

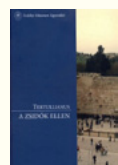
Szerkesztette: **Egyed Emese, Gálfi Emőke** (az MTA köztestületének külső tagjai) és **Weisz Attila.**

[Bővebben:](#)

Miklós Alpár: Idegen utazók Erdély és Máramaros sóbányáiban (18-19. század).

[Bővebben:](#)

Tertullianus, Quintus Septimius Florens: A zsidók ellen. Kétnyelvű kiadás.

[Bővebben:](#)

Megjelent és elolvasható a világhálón **Bodó Julianna A nők szerepe a székelyföldi munkamigráció társadalmi folyamatában** című tanulmánya. A szerző az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

A Sustainable Multilingualism nevű tudományos folyóiratban jelent meg **Cserniczkó István** (az MTA köztestületének külső tagja) és **Máté Réka Bilingualism in Ukraine: Value or Challenge** című tanulmánya.

[Bővebben:](#)

Megjelent a **Fórum Társadalomtudományi Szemle 2017/2.** száma.

[Bővebben:](#)

5. oldal

Az április 21-22-én Csíkszeredában ***Idegen – Stráinul – Stranger*** címmel megrendezett nemzetközi konferencia előadásainak írott változatát elolvashatják a világhálón.

[Bővebben:](#)

Megjelent az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság ***EMT Tájékoztatójának*** 2017/5-6. száma.

[Bővebben:](#)

Megjelent a csíkszeredai ***KAM*** – Regionális és Antropológiai Kutatások Központja ***3. hírlevele***.

[Bővebben:](#)

Beszámolót olvashatnak a világhálón ***a II. Erdélyi Történelemtudományi Doktorandusz Konferenciáról***.

[Bővebben:](#)

Interjút olvashatnak a világhálón ***Egyed Emesével***, az MTA Arany János-díjjal májusban kitüntetett irodalomtörténésszel, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem professzorával, az MTA köztestületének külső tagjával.

[Bővebben:](#)

RENDEZVÉNYEK

Internet az iskolában, internet a családban címmel rendeztek konferenciát

Csíkszeredában május 16-án.

[Bővebben:](#)

Május 16-án Kolozsváron tartott előadást ***Kontler László*** történész, a Közép-Európai Egyetem professzora ***The Enlightenment and the Invention of „Humanity”, History, Antropology, Politics*** címmel.

[Bővebben:](#)

Május 17-én Kolozsváron tartott előadást ***Kontler László*** történész, a Közép-Európai Egyetem professzora ***Maximilian Hell mint jezsuita és „hungarus” tudós mozgása a részint a felvilágosodás által létrehozott helyi, regionális, birodalmi és globális „terekben”*** címmel.

[Bővebben:](#)

A művészet hamisítása avagy a hamisítás művészete.

Művészetfilozófia a művészet vége után címmel tartott előadást május 17-én Nagyváradon ***Márfai Molnár László*** művészetfilozófus, a Soproni Egyetem docense.

[Bővebben:](#)

6. oldal

Trendek a nonprofit

marketingben címmel rendezett workshopot május 18-án a komáromi Selye János Egyetemen az MTA Gazdálkodástudományi Bizottság Marketingtudományi Albizottsága.

[Bővebben:](#)

Május 18-án Kolozsváron tartott előadást **Balogh András** történészprofesszor, az MTA doktora **Magyarország: híd Nyugat és Kelet között vagy a Nyugat része?** címmel.

[Bővebben:](#)

Május 18-án Kolozsváron tartott előadásokat **Szakál Anna** néprajzkutató **Rossz gyűjtő / kiváló gyűjtő**.

Mit tudunk a Vadrózsák rossz gyűjtőiként számon tartott Lőrinczi Elekről és Tiboldi Istvánról?, illetve **Tévedés, csúsztatás vagy túlzott mesélőkeds?** A Vadrózsák mondaköre címmel.

[Bővebben:](#)

Kánya Emília és a „Családi Kör” címmel tartott előadást Kolozsváron május

18-án **Varga Zsuzsanna** irodalom-történész, a University of Glasgow, Central

and East European Studies oktatója, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Aranka György-évfordulós tanácskozást rendeztek Kolozsváron május 18–20. között **A magyarországi és erdélyi tudományosság alakzatai a 18–19. század fordulóján** címmel.

[Bővebben:](#)

A május 18-20 között Temesváron megrendezett 27. British and American Studies nemzetközi konferencián előadást tartott **Bökös Borbála**, a Partiumi Keresztény Egyetem oktatója **Westerners and Easterners: Charles Loring Brace's Travel Account of Hungary and Partium in the 19th Century** címmel.

[Bővebben:](#)

Május 18-21. között rendezték meg Tusnádfürdőn a **XVIII. Földmérő Találkozót** Az elméleti és gyakorlati szakmai tudás: követelmény és sikerforrás címmel.

[Bővebben:](#)

Május 19-20-án 14. alkalommal rendezték meg Zilahon a **Szilágyság-kutatás napot**, ezúttal a Művészetek a Szilágyságban címmel.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

7. oldal

Május 22-én Kolozsváron tartott előadást **Hermann Zoltán** irodalomtörténész, a Károli Gáspár Tudományegyetem

docense **Hol volt, hol nem volt.** A modern gyerekirodalom kezdetei címmel.

[Bővebben:](#)

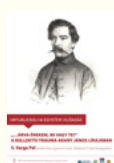
Május 22-24. között a **Pécsi Tudományegyetem** oktatói tartottak **előadás-sorozatot** Csíkszeredában, Kolozsváron és Marosvásárhelyen.

[Bővebben:](#)

Die Bibliothek als Herrschermedium in Ostmitteleuropa. Die Bibliotheca Corviniana von König Matthias von Ungarn címmel rendeztek tudományos workshopot Bécsben május 23-án.

[Bővebben:](#)

A Virtuális Bolyai Egyetem keretében május 23-án **S. Varga Pál** irodalomtörténész, akadémikus, a Debreceni

Egyetem professzora „...**Árva énekem, mi vagy te?**” A kollektív trauma Arany János lírájában címmel tartott előadást Kolozsváron.

[Bővebben:](#)

Május 23-25. között **három előadást** tartott Kolozsváron **Hörcher Ferenc**

filozófus, az MTA BTK Filozófiai Intézetének igazgatója, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professzora.

[Bővebben:](#)

Május 25-én az MTA Domus Vendégházának Domus Café programja keretében a kárpátaljai történész, **Kosztó Gyula** **A német megszállás és a helyi pártpolitika** címmel tartott előadást.

[Bővebben:](#)

VYTAUTAS MAGNUS
UNIVERSITY
MCMXXII

Május 26-27-én a beregszászi II. Rákóczi Ferenc

Kárpátaljai Magyar Főiskola több oktatója tartott előadást a **Sustainable Multilingualism** című nemzetközi konferencián a litvániai Kaunasban.

[Bővebben:](#)

Május 30-án Bécsben tartott előadást **Monok István** művelődéstörténész professzor,

az MTA Könyvtár és Információs Központ főigazgatója **A mai Burgenland könyvtárai a 16-17. században** címmel.

[Bővebben:](#)

A nyelvföldrajztól a névföldrajzig VIII. **A nyelvterület keleti peremén** címmel rendeztek nemzetközi konferenciát

8. oldal

Kolozsváron május 30-31-én.

[Bővebben:](#)

KisElemér Szakkollégium Május 31-én Marosvásárhelyen tartott előadást **Révész Péter** bioinformatikus, a University of Nebraska-Lincoln professzora **A rovásírás elemzése klaszterező algoritmusokkal** címmel.

[Bővebben:](#)

Budapesten tartott előadást ugyanezen a napon **Bodó Julianna** kulturális antropológus, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem professzora, az MTA köztestületének külső tagja **A csíkszeredai KAM szakmai–kutatói tevékenységének alakulása a magyarországi szakmai kapcsolatok kontextusában az 1980-as években** címmel.

[Bővebben:](#)

Június 1-3. között ötödik alkalommal rendezték meg a Vajdaságban **A Tudomány Útja** elnevezésű rendezvénysorozatot.

[Bővebben:](#)

Sepsiszentgyörgyön tartott előadást június 4-én **Barabási Albert László** hálózatkutató fizikus, a bostoni Northeastern Egyetem professzora, az MTA külső tagja

Hálózatok: a világhálótól a művészeti hálózatokig címmel.

[Bővebben:](#)

Hiedelmek, téveszmék, babonák és félretájékoztatás az élelmiszer-fogyasztásban címmel tartott előadást június 6-án Sepsiszentgyörgyön **Csapó**

János kutató vegyész-mérnök, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem és a Debreceni Egyetem professzora.

[Bővebben:](#)

Június 8-án rendezték meg Kolozsváron a **IV. Erdélyi Magyar Vendéglátás és Turizmus Konferenciát**.

[Bővebben:](#)

Június 8-11. között rendezték meg Csíksomlyón a **XXI. Nemzetközi Építéstudományi Konferenciát**.

[Bővebben:](#)

Maria Theresia – Königin von Ungarn címmel nemzetközi tudományos konferenciát rendeztek Bécsben június 9-10-én.

[Bővebben:](#)

9. oldal

BABES-BOLYAI
TUDOMÁNYEGYETEM**Multimédia
az oktatásban**

címmel konferenciát rendeztek a Babeş–Bolyai Tudományegyetemen június 9–10. között.

[Bővebben:](#)SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEMJúnius
9-11.

között a székelyföldi Borospatakon rendezték meg a **III. Jogászgylést**.

[Bővebben:](#)

Június 13-án Bécsben tartott előadást **Kányádi András** irodalomtörténész, a párizsi Institut national des langues et civilisations orientales (INALCO) docense **Casanova doctus: egy polihisztor levelezése?** címmel.

[Bővebben:](#)

MMÉSE

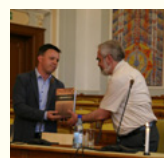
**A „furfang-
beton”**

művésze. Sámsondi Kiss Béla építész–feltaláló életműve címmel tartott előadást június 13-án Zürichben **Sámsondi Kiss György**, a műszaki tudományok kandidátusa, a Szent István Egyetem professor emeritusa.

[Bővebben:](#)**A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN**

70. születésnapját ünnepelte **Sebestyén Spielmann Mihály** művelődéstörténész, történész, a marosvásárhelyi Teleki Téka

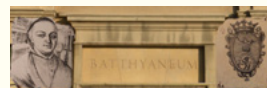
korábbi kutatója, osztályvezetője.

[Bővebben:](#)

60. születésnapját ünnepelte **Keszeg Vilmos** néprajzkutató, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem professzora, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)**ÉVFORDULÓK, TUDOMÁNYTÖRTÉNET**

330 esztendeje született a felföldi Besztercebányán **Bohus György** (Bohusch, Senitzky, Beniczky) evangélikus **természettudós**.

[Bővebben:](#)

270 évvel ezelőtt született a székelyföldi Csíkszentkirályon **Mártonfi Antal** (Mártonffi, **Mártonffy**) jezsuita **csillagász**, a gyulafehérvári obszervatórium első igazgatója.

[Bővebben:](#)

Az erdélyi Torockón született 220 éve **Brassai Sámuel** **természettudós polihisztor**, egyetemi tanár, akadémikus.

[Bővebben:](#)

Komáromban született 205 esztendeje **Arányi Lajos** **orvos**, egyetemi tanár, akadémikus, az első magyar

10. oldal

kórbonctani tankönyv szerzője.

[Bővebben:](#)

Kerek 200 esztendeje született a Bihar megyei Albis faluban **Irinyi János vegyész**, a korszerű kémia egyik első magyarországi terjesztője.

[Bővebben:](#)

A szepességi Iglón született 195 évvel ezelőtt id. **Bókay János gyermekgyógyász**, egyetemi tanár, a budapesti gyermekkórház igazgatója.

[Bővebben:](#)

A partiumi Szilágysomlyón született 160 évvel ezelőtt **Mártonfy Lajos geológus**, paleontológus.

[Bővebben:](#)

Szintén 160 esztendeje született a szepességi Késmárkon **Alexander Béla orvos**, radiológus professzor, a radiológia első magyarországi tanára.

[Bővebben:](#)

Aradon született 135 évvel ezelőtt **Austerweil Géza vegyész-mérnök**, a Francia Kémiai Társaság tagja, több

francia laboratórium kutatója.

[Bővebben:](#)

A bácskai Apatinban született 115 éve **Horn Béla orvos**, egyetemi tanár, az I. sz. szülészeti és nőgyógyászati klinika igazgatója.

[Bővebben:](#)

A kárpátaljai Ignécen született 110 éve **Párkányi László fizikus**, az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanára.

[Bővebben:](#)

95 éves lenne a székelyföldi Gyergyóújfaluban született **László Antal vegyész-mérnök**, egyetemi tanár, a Veszprémi Vegyipari Egyetem rektora.

[Bővebben:](#)

Idén ünnepelte volna 90. születésnapját **Oláh György Nobel-díjas kémikus**, magyar származású amerikai vegyészprofesszor.

[Bővebben:](#)

60 éves lenne a Komáromban született **Bödök Zsigmond csillagász**, fizikus, a Szlovák Tudományos Akadémia Csillagászati Intézetének munkatársa.

[Bővebben:](#)

11. oldal

FELHÍVÁSOK

Július 30. és augusztus 5. között rendezik meg Gödöllőn és Budapesten a **Kisebbségvédelem Európában** elnevezésű nyári egyetemet.

A jelentkezési határidő: június 30.

[Bővebben:](#)

Érték, minőség és versenyképesség

– a 21. század kihívásai címmel rendeznek nemzetközi tudományos konferenciát a szlovákiai Komáromban szeptember 12–13. között.

A jelentkezési határidő: június 30.

[Bővebben:](#)

Szeptember 22-23. között műhelykonferenciát rendeznek Csíkszeredában

Nyelvi tájkép, nyelvi sokszínűség címmel.

A jelentkezési határidő: június 24.

[Bővebben:](#)

ET Az **Erdélyi Társadalom** szociológiai szakfolyóirat idei 2. számába a **Hátrányos helyzet, kirekesztettség és kiutak** kérdéskörben vár vitaindító és kutatási eredményeket bemutató írásokat.

A jelentkezési határidő: július 15.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

12. oldal

Az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság hírlevele

2017/6. szám

*Felelős kiadó: Kocsis Károly elnök
Szerkeszti a szerkesztőbizottság.*

1112 Budapest, Budaörsi út 45.
mtkhirlevel@titkarsag.mta.hu

A hírlevél korábbi számai megtekinthetők
az MTA [honlapján](#).

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

Nagy F. András

(Budapest, 1932. május 2.)

*a Magyar Tudományos Akadémia
külső tagja*

Andrew F. Nagy was born in Budapest, on May 2, 1932. He attended the Berzsényi Dániel Grammar School, where he learned basic knowledge in mathematics and physics. In 1949 his father sent him to Switzerland. Some months later he went to Vienna, where he met his parents and the family moved to Sydney, Australia. He had to work while attending evening schools. He received his BE degree from the University of New South Wales in 1957. He continued his education in the US, receiving an MSc degree from the University of Nebraska in 1959, and MSE and PhD degrees from the University of Michigan in 1960 and 1963, respectively. He joined the University of Michigan as an assistant research engineer in 1959 and was appointed assistant professor

Nagy F. András Budapesten született 1932. május 2-án. A Berzsényi Dániel Gimnáziumba járt, ahol jó matematikai és fizikai alapképzést kapott. 1949-ben édesapja Svájcba küldte. Néhány hónap elteltével Bécsbe ment, itt találkozott a szüleivel, majd a család kivándorolt Sydneybe, Ausztráliába. Dolgoznia kellett, miközben esti iskolába járt. 1957-ben kapott diplomát az Új-dél Walesi Egyetemen. Tanulmányait az Egyesült Államokban folytatta, Nebraskai Egyetemen folytatta, 1959-ben MSc fokozatot szerzett, majd a Michigani Egyetemre ment, 1960-ban MSE, 1963-ban PhD fokozatot szerzett. A Michigani Egyetemen 1959-ben kutatómérnökként kezdett dolgozni, 1963-ban tanársegéd, 1967-ben docens,

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

II. oldal

of electrical engineering in 1963. He was promoted to associate professor in 1967 and professor in 1971. In 1973 he was appointed professor of atmospheric and oceanic science. He was visiting professor or researcher at several American universities. He retired from active faculty status on December 31, 2009 and is now professor emeritus. He is still doing research.

As Andrew Nagy said in his response speech in 2015, when he was awarded the John Adam Fleming Medal of the American Geophysical Union, several flukes influenced his carrier. "I was an electrical engineering undergraduate in Sydney, Australia, and as the result of a chance encounter I received a Fulbright Grant to do graduate work in the United States. Another chance incident sent me to Michigan looking for a summer job, I was sent to see Nelson Spencer, who at that time was the director of the Space Physics Research Laboratory (SPRL). He offered me a summer job, which was the beginning of a long and very rewarding career in space science."

A pioneer in atmospheric and planetary science, Professor Nagy researched the electronics of early „dumbbell” and Langmuir probes and mass spectrometers. He was a co-investigator and interdisciplinary scientist on NASA's 1978 Pioneer Mission to Venus, was an interdisciplinary scientist on NASA's 1981 Dynamics Explorer mission, and has

1971-től egyetemi tanár, 1973-tól az atmoszféra és óceáni tudomány professzora. Számos amerikai egyetemen volt vendégoktató és kutató. 2009. december 31-én nyugalomba vonult, azóta professor emeritus, de ma is folytatja a kutatómunkát.

2015-ben, amikor Nagy András professzor átvette az Amerikai Geofizikai Szövetség John Fleming-érmét, köszönő beszédében azt mondta, pályáját számos véletlen szerencse alakította. „Sydney-ben villamosmérnök hallgató voltam, véletlen szerencsének köszönhetem, hogy Fulbright ösztöndíjasként folytathattam tanulmányaimat az Egyesült Államokban. Ugyancsak véletlenül kerültem Michiganbe, nyári munkát kerestem, de elküldtek Nelson Spencerhez, az Űrfizikai Kutató Laboratórium (SPRL) igazgatójához. Nyári munkát ajánlott, ez volt a kezdete az űrtudományban töltött hosszú és eredményes pályafutásomnak.”

Nagy professzor az atmoszféra és a bolygótudomány egyik úttörője, a korai súlyzó („dumbbell”) elektronikáját, a Langmuir próbát és a tömegspektrométereket vizsgálta. Interdiszciplináris kutató volt a NASA 1978-ban indított Pioneer Venus programjában és az 1981-ben fellőtt Dynamic Explorer programban. Részt vett a Föld körül keringő POLAR, a Marsra küldött Nozomi és Phobos, illetve a Szaturnuszra küldött Cassini, valamint a Mars körül keringő MAVEN

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

III. oldal

been co-investigator of numerous plasma and neutral gas experiments on NASA and international missions. He participated in the POLAR spacecraft orbiting Earth, the Nozomi mission to Mars, the Phobos mission to Mars, the Cassini mission to Saturn and MAVEN orbiting Mars.

He has contributed importantly to science policy and to the transference of scientific knowledge to the community through his books, publications, and lectures. He is the author/co-author or editor of about 350 publications. He was the Chief Editor of Geophysical Research Letters and Reviews of Geophysics.

Not only has he had a remarkable career of his own, but he has influenced a large number of successful scientists in their research, mentoring and training the next generation of atmospheric and space scientists to follow their own paths of excellence.

Professor Nagy served as associate vice president for research from 1987-90 and was interim director of the Space Physics Research Laboratory from 1989-91. He has served on or chaired 50 scientific committees – including COSPAR, the Committee of Space Research, convened tens of scientific symposiums, and was president of the Space Physics and Aeronomy Section of the American Geophysical Union. He is a member of the American Association for the Advancement of Science and the International Academy of Astronautics,

űrszondaprogramban. Könyveivel, publikációival és előadásaival jelentősen hozzájárult a tudománypolitika és a tudástranzfer fejlődéséhez. Közel 350 publikáció szerzője/társszerzője vagy szerkesztője. Főszerkesztője volt a Geophysical Research Letters és a Reviews of Geophysics című tudományos folyóiratnak.

Nem csak saját pályafutása kiemelkedő, sok sikeres tudós kutatómunkájához nyújtott segítséget, kinevelte az atmoszféra- és űrtudomány új nemzedékét, akik aztán saját pályájukon értek el kiváló teljesítményt.

1987-90-ben kutatási társelnök, 1989-91-ben az Űrfizikai Kutató Laboratórium megbízott igazgatója volt. 50 tudományos bizottság – köztük az Űrkutatási Bizottság, a COSPAR – munkájában vett részt, többnek elnöke volt. 10 tudományos szimpóziumot hívott össze, elnöke volt az Amerikai Geofizikai Szövetség Űrfizikai és Felsőlégtörési Szakosztályának. Több más szervezet mellett tagja az Amerikai Tudományfejlesztési Társaságnak, az Amerikai Geofizikai Szövetségnek, és levelező tagja a Nemzetközi Asztronautikai Akadémiának. A Michigani Egyetemtől Stephen S. Attwood Mérnöki Kiválósági Díjat (Steven S. Attwood Excellence in Engineering Award, 1998) és Kiváló Teljesítmény Díjat (Distinguished Faculty Achievement Award, 2003) kapott. A már említett Adam Fleming-érem

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

IV. oldal

among other organizations, and is a Fellow of the American Geophysical Union. Within the University of Michigan, he received the Stephen S. Attwood Excellence in Engineering Award (1998) and the Distinguished Faculty Achievement Award (2003). In addition to the above mentioned John Adam Fleming Medal he received the William Kaula Award of the American Geophysical Union in 2014. His earlier awards include the Public Service Medal of the NASA (1983), the Fulbright Prize (1957) and the McLaurin Prize (1956). He has worked together with several Hungarian experts (notably Károly Szegő) of the KFKI Atomic Energy Research Institute, received Hungarian students and often visited Hungary. In 1993 he was elected external member of the Hungarian Academy of Sciences in the Section of Physical Sciences.

We asked three questions to Professor Andrew F. Nagy. The questions and his short answers follow.

1. Hungary is very proud of its «grey matter», scientific performance is considered one of the country's most important results. How important do you think Hungary is in the scientific world of the 21st century?

előtt, 2014-ben az Amerikai Geofizikai Szövetség William Kaula Díját nyerte el. Korábbi elismerései között szerepel a NASA Public Service Érme (1983), a Fulbright Díj (1957) és a McLaurin Díj (1956).

Az MTA Központi Fizikai Kutatóintézet sok kutatójával (elsősorban Szegő Károllyal) dolgozott együtt. Magyar hallgatókat fogadott, gyakran járt Magyarországon.

1993-ban a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották, a Fizikai Tudományok Osztályában.

Három kérdést tettünk föl Nagy F. András professzor úrnak. A kérdéseket és a rövid válaszokat az alábbiakban közöljük.

1. Magyarország nagyon büszke a szürkeállományára, a tudományos teljesítmény az ország egyik legfontosabb eredményének számít. Hogyan ítéli meg Magyarországnak a 21. századi tudomány világában betöltött szerepét?

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

V. oldal

Andrew F. Nagy: This is a difficult question to answer. Hungary has produced outstanding scientists in the past (e.g. look at the list of Nobel Prize winners) and continues to do so. These scientists, living both in Hungary and around the world make very important/significant contributions to the world of science.

2. A great number of excellent Hungarian scientists live and work outside Hungary. What do you think of your national and professional identity with reference to your scientific career?

Andrew F. Nagy: I am a US citizen and “am an American scientist”. However my background is Hungarian; it is in Budapest that I received my initial and excellent education and I am thankful for that.

3. We live in a changing world facing problems unknown earlier. Which areas of research can meet the most urgent demands of our days?

Andrew F. Nagy: I think that one of the most important scientific (and maybe also political) challenges that we face today is associated with the issues of energy and climate change. These are interconnected topics and must be addressed squarely and resolved. The task is neither easy nor trivial, but we have no choice. We have to come to an acceptable global solution.

Nagy F. András: Nagyon nehéz választ adni a kérdésre. Magyarország sok kiváló tudóst adott a világnak (csak rá kell nézni a Nobel-díjasok listájára), és ad most is. E tudósok, éljenek Magyarországon vagy bárhol a világon, nagyon fontos/jelentős résztvevői a tudomány világának.

2. Sok magyar tudós él és dolgozik Magyarország határain kívül. Milyen összefüggést lát nemzeti/etnikai hovatartozása és tudományos pályafutása között?

Nagy F. András: Az Amerikai Egyesült Államok állampolgára, „amerikai tudós vagyok”. De magyar a hátterem, Budapesten kaptam az első és kiváló képzést, amelyért nagyon hálás vagyok.

3. Változó világunkban korábban ismeretlen problémákkal szembesülünk. Véleménye szerint melyik tudományterület kutatásai adhatnak leginkább választ korunk legégetőbb kérdéseire?

Nagy F. András: Úgy vélem, jelenleg a legfontosabb tudományos (és talán politikai) kihívások az energiához és a klímaváltozáshoz kapcsolódnak. Ezek egymással összefonódó témák, egyenes választ és megoldást kell találnunk. A feladat nem könnyű és nem mindennapi, de nincs más választásunk. Elfogadható globális megoldást kell keresnünk.

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

VI. oldal

Contact

University of Michigan
Department of Atmospheric, Oceanic and
Space Science
MI 48109-2143 Ann Arbor,
2455 Hayward Street
US
Tel.: +1 734 7646592
Fax: +1 734 6473083
E-mail: anagy@umich.edu

Kapcsolat

University of Michigan
Department of Atmospheric, Oceanic and
Space Science
MI 48109-2143 Ann Arbor,
2455 Hayward Street
US
Tel.: +1 734 7646592
Fax: +1 734 6473083
E-mail: anagy@umich.edu

